

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Hivatala

tervezési szám: T/4999/259

Értékelte: 2010 DEC 01.

Módosító javaslat

Dr. Kövér László
az Országgyűlés Elnöke részére

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A Házszabály 94. § (1) bekezdése alapján a **nemzeti felsőoktatásról** szóló T/4999. számú javaslatához az alábbi

m ó d o s í t ó j a v a s l a t o t

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat 40. §-a az alábbiak szerint módosul:

„40. § (1) A felsőoktatási szakképzésre történő felvétel feltétele – a Kormány rendeletében meghatározott kivétellel – az érettségi vizsga sikeres teljesítése. A felsőoktatási intézmény a felvételt egészségügyi, szakmai vagy pályaalalmassági követelményekhez – egészségügyi, szakmai alkalmassági, pályaalalmassági vizsgálat, illetve vizsga teljesítéséhez –, a középiskolai tanulmányok során, illetve az érettségi vizsgán elért meghatározott eredményekhez, szakképesítés meglétéhez kötheti.

(2) Az alapképzésre (osztatlan képzésre) történő felvétel feltétele az érettségi vizsga [és a külön jogszabályban meghatározott felvételi vizsga valamint legalább egy „C” típusú középfokú államilag elismert – középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex – vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga] sikeres teljesítése. Ha az alapvető tanulmányi követelmények teljesítéséhez egészségügyi, szakmai alkalmassági vagy pályaalalmassági követelményeknek kell megfelelni, [A] a felsőoktatási intézmény a felvételt [szóbeli felvételi vizsgakövetelmény, illetve] egészségügyi, szakmai vagy pályaalalmassági követelmények – egészségügyi, szakmai alkalmassági, pályaalalmassági vizsgálat, illetve vizsga – teljesítéshez kötheti. A felsőoktatási intézmény javaslatára a Kormány határozza meg, hogy mely esetben lehet megkövetelni az egészségügyi, illetve a pályaalalmassági vizsgálaton való részvételt. A szakmai alkalmassági vizsga követelményeit a szakképzési programban kell meghatározni.

(3) [A felvételi eljárást megelőzően legalább két évvel

a) a Kormány rendeletben határozza meg a felsőoktatási intézménybe történő felvételhez egyes alapszakok esetében az érettségi vizsga teljesítésével kapcsolatos követelményeket,

b) az azonos szakon képzést folytató felsőoktatási intézmények szakonként egységes szóbeli felvételi vizsgakövetelményeket határoznak meg.

(4) Mesterképzésre az vehető fel, aki alapképzésben fokozatot és szakképzettséget tanúsító oklevelet szerzett [valamint legalább egy „C” típusú középfokú államilag elismert, –

középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex – vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgálattal rendelkezik]. Mesterfokozatot eredményező képzésre épülő mesterképzésre az vehető fel, aki mesterképzésben fokozatot és szakképzettséget tanúsító oklevelet szerzett.

[(5)] (4) Szakirányú továbbképzésre az vehető fel, aki alapképzésben vagy mesterképzésben szerzett fokozattal és szakképzettséggel rendelkezik. Szakirányú továbbképzés esetében felvételi előfeltételként meghatározott munkakör betöltése, meghatározott időtartamú szakmai gyakorlat, további szakképzettség megléte is kiköthető.

[(6)] (5) Doktori képzésre az vehető fel, aki a mesterképzésben szerzett fokozattal és szakképzettséggel, **valamint legalább egy „C” típusú középfokú államilag elismert – középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex – vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgálattal rendelkezik].**

[(7)] (6) A mesterképzésre, a szakirányú továbbképzésre és a doktori képzésre történő felvétel további feltételeit a felsőoktatási intézmény határozhatja meg, azzal a megkötéssel, hogy azonos felvételi követelményeket köteles alkalmazni, függetlenül attól, hogy a jelentkező mely felsőoktatási intézményben szerezte az oklevelét.”

2. A törvényjavaslat 110. § 8. pontja az alábbiak szerint módosul:

[110. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendelettel szabályozza]

„8. a felvételhez szükséges érettségi vizsga teljesítésével kapcsolatos követelményeket, **[az érettségi vizsgatárgyakat,]** a jelentkezők eredményeinek megfeleltetését, a jelentkezések elbírálási rendjét, a többleteljesítmények, beszámítása, a jelentkezők rangsorolásának, valamint felsőoktatási intézménybe”

3. A törvényjavaslat 111. § (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(1) Az e törvényben meghatározott felvételi rendszert első alkalommal a 2013/2014. tanévre történő felsőoktatási jelentkezéssel kapcsolatos általános felvételi eljárásban kell alkalmazni. **[E törvény 40. § (2) bekezdésével meghatározott, a felvételi vizsga feltételeként meghatározott nyelvi követelményt a 2016 szeptemberében első évfolyamon induló alap-, osztatlan képzésre jelentkezők tekintetében illetve azt követően kell alkalmazni. A 40. § (3) bekezdés b) pontjában előírt egységes szóbeli felvételi vizsgakövetelményeket a felsőoktatási intézmények 2012. december 31-ig határozzák meg. Ez egységes szóbeli vizsgakövetelmények alapján első alkalommal a 2014/2015. tanévre történő felsőoktatási jelentkezéssel kapcsolatos általános felvételi eljárásban szervezhető szóbeli felvételi vizsga.]”**

INDOKOLÁS

Támogatandó a törvényjavaslat készítőinek az a szándéka, hogy a saját hallgatóik megválasztásának elvitathatatlan jogát visszaadják a felsőoktatási intézményeknek. Éppen ennek a törekvésnek vetne gátat a felvételi egyes követelményeinek (a nyelvvizsgák előírásának) központi meghatározása. Ez a követelmény a mester és doktori képzésekre felvételizők egy jelentős részénél teljesen értelmetlen, hiszen az alapfokozatot, illetve a mester fokozatot tanúsító diploma kiadásának feltétele a nyelvvizsga letétele, a diploma pedig

a felvétel előfeltétele. A nyelvvizsga bementi feltételként való meghatározása ezekben az esetekben a feltételek megismétlését jelenti.

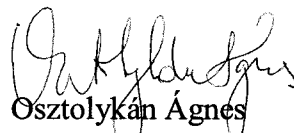
Felvethető, hogy vannak olyan idősebb, régebben diplomát szerző jelentkezők, akiknek még nem volt előírás a diploma előfeltételeként idegennyelv-vizsga letétele. Ők azokban a követelmények időközbeni változása és életkoruk folytán nehezebben is lennének képesek teljesíteni ezt a feltételt, miközben emiatt nem lenne szerencsés kizárni őket a felsőfokú tanulmányokból. Lényegében ezt ismeri el a törvényjavaslat a 107. § (1) bekezdésben, amikor a 40. életévüket betöltő első évfolyamos hallgatókat mentesíti a nyelvvizsga letételének kötelezettsége alól. Így ez a szempont sem érvényesíthető a felvételnél.

Ettől külön kell kezelni a felsőoktatásba először belépőket. Számukra lehet értelmes előfeltétel idegennyelvi vizsga megszerzése, de éppen ez az előírás mutat rá arra, hogy e téren a közoktatás komoly deficitet halmozott fel: egyelőre még jelentős az elfogadható idegennyelvi ismeretekkel nem rendelkező érettségizők aránya. Sajátos az a felfogás az oktatásirányítás részéről, hogy amit az általa irányított közoktatási rendszer nem képes nyújtani, azt a felsőoktatási bemenetnél feltételül szabja, ezzel arra kényszerítve tanulókat sokaságát, hogy különórákat vegyen nyelvtudása fejlesztésére – jelentős óradíjak ellenében.

Ez az a pont, ahol végképp tarthatatlanná válik az idegennyelvi vizsga megkövetelése a felvételhez: ezzel a rendelkezéssel az oktatási kormányzat jelentősen csökkentené, gyakorlatilag elvonná a felsőoktatásba jutás esélyeit azoktól a rosszabb szociális háttérű családokba tartozó fiataloktól, akik rosszabb közoktatási ellátásban részesülnek és nem képesek megfinanszírozni különórák jelentős költségét. Ily módon duplán üti ezt az egyre nagyobb társadalmi csoportot a törvényjavaslat ezen előírása. Azt javasoljuk, hogy amíg a közoktatás nem képes az általános műveltség oktatása keretében természetes módon felkészíteni legalább egy idegen nyelv középfokú és egy másik idegen nyelv legalább alapfokú ismeretére, addig – az esélyegyenlőség érvényesülésének elősegítése érdekében - az idegennyelvi vizsga ne szerepeljen bemeneti feltételként.

A felvételi eljárás másik újdonsága lenne, hogy a felsőoktatási intézmények számára lehetővé válik szóbeli felvételi vizsga szervezése. Ezt azonban azonnal egységesítve és központilag irányítva képzelni el a törvényjavaslat, ismét csak azt igazolva, hogy készítői nagyon egyszínűnek látják a most is nagyon sokszínű felsőoktatási világot. A javaslattal azonban ennél sokkal nagyobb a probléma: a szóbeli felvételi vizsga visszahozatala kiüti az érettségi jelentőségét és a közoktatásban zajló tanítási, tanulási folyamatokra gyakorolt kedvező hatását. Nyilvánvalóan nem vizsgálták meg a készítők a két intézkedés egymásra hatását és annak következményeit. Mivel számos más lehetőség áll a felsőoktatási intézmények rendelkezésére a jelentkezők szelektálására mindenképpen a szóbeli felvételi vizsga ötletének törlését javasoljuk a törvényből. Egyszersmind javasoljuk, hogy a kormányzat bízza az intézményekre, hogy milyen eszközökkel él leendő hallgatói kiválasztására. Ők a kormányzatnál biztosan sokkal jobban tudják ennek módját.

Budapest, 2011. december 1.

Oszolykán Ágnes
LMP